

๗๕
๒๑ ๘.๖.๖๑
๑๑.๐๐
เวลา

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส ๒๗๐๔๐ ๙๑ ๗๐๑
รับที่ : ๘๒๖๖๗/๖๑ ๗๗๑
วันที่ : ๒๑ ก.พ. ๖๑ เวลา : ๑๑:๐๐

ที่ พน ๐๖๐๙/ พ.๘๙

กระทรวงพาณิชย์

๑๖๓ ถนนนนทบุรี ต.บางกระสอ

อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง การปรับปรุงกลไกการทบทวนนโยบายการค้าขององค์การการค้าโลก

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒. ความตกลงมาร์ราเกษเพื่อจัดตั้งองค์การการค้าโลก

๓. เอกสารการปรับปรุงกลไกการทบทวนนโยบายการค้าในภาคผนวก ๓ ภายใต้ความตกลง
มาร์ราเกษเพื่อจัดตั้งองค์การการค้าโลก (Amendment of the Trade Policy Review
Mechanism Contained in Annex 3 to the Marrakesh Agreement Establishing the
World Trade Organization)

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่องการปรับปรุงกลไกการทบทวนนโยบายการค้าขององค์การ
การค้าโลกมาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด ชาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหาร
ราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) โดยเรื่อง
ดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องดิฉม

๑.๑ สมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ทุกประเทศจะต้องได้รับการทบทวนนโยบายการค้าผ่าน
ที่ประชุมองค์กรทบทวนนโยบายการค้า (Trade Policy Review Body : TPRB) เป็นระยะๆ เพื่อเปิดโอกาสให้
ประเทศสมาชิก WTO อื่นๆ ได้รับทราบและเข้าใจนโยบายการค้า มาตรการ และกฎระเบียบท่างๆ ของประเทศ
สมาชิกที่ได้รับการทบทวนฯ อันจะเป็นการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และช่วยลดความขัดแย้งทางการค้าระหว่าง
ประเทศลงได้ โดยกระบวนการนี้ เป็นส่วนหนึ่งของความโปร่งใสของการดำเนินนโยบายและมาตรการทางการค้าของ
ประเทศสมาชิก

๑.๒ การทบทวนนโยบายการค้าของสมาชิก WTO แบ่งออกได้ ดังนี้ (๑) สมาชิกที่มีส่วนแบ่ง
การค้าในตลาดโลก ๕ ลำดับแรก (สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา จีน และญี่ปุ่น) ทุกระยะ ๒ ปี (๒) สมาชิกที่มีส่วน
แบ่งการค้าในตลาดโลกลำดับที่ ๕ – ๒๐ (อาทิ อินเดีย บรasil ออสเตรเลีย แคนาดา ไทย ตุรกี เม็กซิโก เกาหลีใต้
สิงคโปร์ มาเลเซีย) ทุกระยะ ๕ ปี และ (๓) สมาชิกที่เหลือทุกระยะ ๖ ปี ทั้งนี้ สำนักเลขานุการ WTO จะประกาศ
กำหนดการและรายชื่อสมาชิกที่จะมีการทบทวนนโยบายการค้าเป็นประจำทุกปี และสมาชิกที่มีการเปลี่ยนแปลง
ได้รับแจ้งล่วงหน้าอย่างน้อย ๑ ปี ก่อนที่จะมีการทบทวน

๑.๓ โดยที่จำนวนสมาชิกองค์การการค้าโลกเพิ่มขึ้นจากเดิมจนปัจจุบันมีจำนวน ๑๖๕ ประเทศ
ฝ่ายเลขานุการ WTO ซึ่งเป็นผู้จัดทำรายงานการทบทวนนโยบายทางการค้า มีทรัพยากรและบุคลากรจำกัด
ไม่สามารถจัดทำรายงานฯ ได้ตามกรอบเวลาเดิม จึงได้เสนอให้สมาชิก WTO พิจารณาขยายระยะเวลาการทบทวน
นโยบายการค้าของสมาชิกทุกประเทศออกไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

การขยายกำหนดระยะเวลาการทบทวนนโยบายการค้าขององค์การการค้าโลกเป็นการปรับปรุง
กลไกการปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศอันมีผลผูกพันต่อรัฐบาลไทย จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอ
คณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)
เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศมีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การปรับปรุงกลไกการทบทวนนโยบายทางการค้าเรื่องกำหนดระยะเวลาการทบทวนนโยบาย
การค้าของสมาชิก WTO จะมีผลใช้บังคับแก่ประเทศไทยและสมาชิก WTO รวมทั้งไทย ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนว่า การปรับปรุงกลไกการทบทวนนโยบายการค้าของประเทศไทยสมาชิก WTO เป็นเรื่องการปฏิบัติตาม (implementation) ความตกลงมาร์ราเกชเพื่อจัดตั้งองค์การการค้าโลก ไม่ใช่การทำหนังสือสัญญาระหว่างประเทศ จึงไม่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาที่อาจกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศไทยอย่างกว้างขวาง ตามมาตรา ๑๗๙ วรรคสองและวรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

๔.๒ ตามความตกลงมาร์ราเกชเพื่อจัดตั้งองค์การการค้าโลก ข้อ ๑๐ วรรค ๘ กำหนดให้ที่ประชุมคณะกรรมการด้านทั่วไป (General Council) มีอำนาจในการให้ความเห็นชอบการแก้ไขภาคผนวก ๓ ของความตกลงฯ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกำหนดระยะเวลาทบทวนนโยบายการค้า เพื่อให้มีผลใช้บังคับโดยที่ไม่ต้องมีการลงนามหรือให้สัตยาบันโดยประเทศสมาชิก WTO เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของ WTO (Decisions to approve amendments to the Multilateral Trade Agreement in Annex 3 shall take effect for all Members upon approval by the Ministerial Conference) และ ข้อ ๔ วรรค ๒ ให้ที่ประชุมคณะกรรมการด้านทั่วไปปฏิบัติหน้าที่แทนที่ประชุมรัฐมนตรี (Ministerial Conference) เกี่ยวกับกฎเกณฑ์และระเบียบการดำเนินงานระหว่างช่วงที่ไม่มีการประชุมรัฐมนตรี รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๓ ที่ประชุมคณะกรรมการด้านทั่วไปได้มีมติให้ขยายกำหนดระยะเวลาทบทวนนโยบายการค้าของสมาชิก WTO และได้ให้นำเสนอรายงานการทบทวนกลไก การทบทวนนโยบายการค้า ครั้งที่ ๖ (The 6th Trade Policy Review Mechanism Appraisal: TPRM Appraisal) ขององค์กรทบทวนนโยบายการค้า สำหรับการขยายกำหนดระยะเวลาทบทวนนโยบายการค้าของสมาชิกทุกประเทศออกไปรอบละ ๑ ปี ดังนี้ (๑) สมาชิกที่มีส่วนแบ่งการค้าในตลาดโลก ๕ ลำดับแรก จากเดิมทุกรอบ ๒ ปี เป็นทุกรอบละ ๓ ปี (๒) สมาชิกที่มีส่วนแบ่งการค้าในตลาดโลกลำดับที่ ๕ – ๖๐ จากเดิมทุกรอบ ๔ ปี เป็นทุกรอบละ ๕ ปี และ (๓) สมาชิกที่เหลือจากเดิมทุกรอบละ ๖ ปี เป็นทุกรอบละ ๗ ปี โดยจะมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ โดยไทยจะได้รับการทบทวนนโยบายการค้าเปลี่ยนจากทุก ๔ ปี เป็นทุก ๕ ปี ซึ่งไทยได้รับการทบทวนครั้งล่าสุด เมื่อเดือนพฤษจิกายน ๒๕๕๘

ทั้งนี้ การขยายกำหนดระยะเวลาทบทวนนโยบายการค้าของสมาชิก WTO มีได้ส่งผลกระทบในทางลบแก่ไทย เนื่องจากเป็นการขยายระยะเวลาให้ไทยสามารถพิจารณาดำเนินการศึกษานโยบายการค้าของประเทศต่าง ๆ รวมทั้งจัดทำรายงานการทบทวนนโยบายทางการค้าของไทยให้ได้รอบคอบและรัดกุมยิ่งขึ้น

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบการขยายกำหนดระยะเวลาการทบทวนนโยบายการค้าของประเทศไทยสมาชิก WTO ทุกประเทศ รวมทั้งไทยออกไปรอบละ ๑ ปี (ตามข้อ ๔.๓) และจะมีผลใช้บังคับในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นายสันติรัตน์ สนธิรัตน์

(นายสันติรัตน์ สนธิรัตน์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์